కన్నీటికానుక

మైనేని వెంకటరత్నం

అప్పుడే మాటినీ షో విడిచిపెట్టారు.

జనం తోపులాటలో నలుగుతూ...జేబు ఓచేత్తో పట్టుకొని . యెలాగో రోడ్డుమీదికి వచ్చిపడ్డాడు రాఘవరావు.

అది విజయవాడ. అందులో కొత్త పిక్చర్. పైగా ఆదివారం!

ఇకచూడండి ..టికెట్ దొరికేటప్పటికిఒళ్లంతా హూనం హూనం అయింది. హాల్లో... యిరుకుగా కూర్చొని నరకంఅనుభవించాల్సివచ్చింది. చెమటతో చొక్కా తడిసి ముద్దముద్దయింది. ఇక నల్లులు... [illegible] సరేసరి

ఛీ..ఛీ అనుకున్నాడు రాఘవరావు [illegible] బయటపడి

ఇక చస్తే విజయవాడలో సినిమా చూడకూడ దనుకున్నాడు.

ఇంకా నయం .. జేబులో డబ్బు పోలేదు! ఆ బాధలోకూడా ఓ తృప్తి దొరికింది అతనికి.

దారిలో ఓ పెద్ద చెట్టువుంది. అక్కడ రకరకాల వారపత్రికల్ని తోరణంగా కట్టేరు. వాటిమీద సినిమా బొమ్మల్ని చూస్తూ కాసేపు వినోదం అనుభవించాడు.

కాఫీ తాగబుద్ధయింది రెండడుగులు వేసేటప్పటికి వెనకాల రిక్షా గణగణ లాడటం వినిపించింది తప్పుకొని ప్రక్కకు చూసేసరికి ఓ పరిచిత ముఖం ఆ రిక్షాసీట్లో తటుక్కు మన్నది. ప్రక్కనే ఓ [illegible] పడుచుకూడా ఉంది.

ఏదో కుతూహలం రేగి...దాటిపోతున్న రిక్షా లోకి [illegible] చూశాడు.

ఆ ఉంగరాల జుట్టు...అదే ..రాజమ్మే...సందేహం లేదు

ఓ మెరుపు మెరిసింది అతని బుర్రలో.

ఆ [illegible]తో గుండె ఒక్కసారి దడదడ లాడింది

రిక్షా ఏలూరు రోడ్డు సెంటర్లో ఉన్న [illegible] ఆగింది [illegible] నడిచివాడు రాఘవరావు అయోమయంగా కూల్ డ్రింక్ షాపు దగ్గర నిలబడి మళ్ళా పరీక్షగా చూశాడు.

రాజమ్మే ..[illegible] చెక్కు [illegible] మనిషి [illegible] బంగారు [illegible] ఉండే మనిషి [illegible] ముఖంలో [illegible] పోయి . ముసలి కవళికలు కన్పిస్తున్నాయ్ అదే [illegible] ..అదే [illegible].

... ఓ నిర్ణయానికి వచ్చాడు రాఘవరావు

"ప్రక్కనే ఉన్న ఆ అమ్మాయి ఎవరో

అతని గుండె గుబ గుబ లాడింది ఏదో తలుపు కొట్టి హృదయంలో అనురాగ స్రవంతికి చెందిన ఓ ఉట ఉరింది ఓ నిట్టూర్పు బయటికి వచ్చింది బరువుగా. నీరసంగా. నిరీహగా అలానే చూస్తూ నిలబడ్డాడు కాసేపు

ఓ మల్లెచెండు జడలో జారవిడిచింది ఆ పడుచు.

మరో గులాబి దానిపైన తురుముకొంది.

ఒయ్యారంగా వచ్చి రిక్షాలో కూర్చుంది

రాజమ్మ ప్రేమగా చూస్తూ ఆ పడుచు ప్రక్కనే చతికిల పడింది

మళ్ళా రిక్షా సాగింది.. గణ గణలాడుతూ.

ఎక్కడ ఉంటున్నదో .. ఏం చేస్తున్నదో... ఆ పిల్ల ఎవరో? — ఓ ఆత్మీయతతో కూడిన మానసిక సంఘర్షణ ... ఆతురతతో కూడిన మరో దివ్యానుభూతి ... సతమత మయ్యాడు ఓ క్షణం రాఘవరావు.

ఏదో మైకం ఆవరించింది అతనిలో వెంటనే ఓ రిక్షా మాట్లాడుకొని...ఆ రిక్షా వెనుకే పోనీయమన్నాడు.

ఓ సందేహంతో కూడిన కొంటె నవ్వు ..ఆ రిక్షావాడి కళ్ళల్లో దోబూచులాడింది

అటువంటి సంగతులు అతనికి రోజూ అనుభవంపోవే!

మంచి బేరమే తగిలిందనుకున్నాడు లోలోపల చెప్పినట్టు నడిపించటం మొదలెట్టాడు వాహనాన్ని.

ముందు రిక్షా మలుపు తిరిగింది.

వెనుక రిక్షా-దాన్ని అనుసరించింది.

రాజమ్మ ముందు. .రాఘవరావు ఆ వెనుక.

రాజమ్మ సుందరి . రాఘవరావు రసికుడు!

*　　*　　*

'అత్తయ్యా!' అంటూ వచ్చింది. రాజమ్మ... మజ్జిగకోసం.

అన్నపూర్ణ గిన్నెతో మజ్జిగ తెచ్చిపోసి, దొడ్లో కాసిన ఓ పొట్లకాయా... మరో సొరవెక్కా తెచ్చి ఇచ్చింది.

'నాన్న కెలావుంది!' అడిగింది. అన్నపూర్ణ.

'కొంచెం తగ్గింది. రాత్రంతా ఒకటే జ్వరం... కలవరింతలూ విన్ని కేకేద్దామనుకున్నది అమ్మ .. భయంవేసి. 'అర్ధరాత్రి... నిద్రలేపటం ఎందుకులే అని నేనే వద్దన్నాను.

ఏమిటో... 'అన్ని కష్టాలూ ఒక్కసారే వచ్చి పడతయ్ . దిగులు పెట్టుకోకండి...నేనున్నాగా... పనికాగానే వచ్చి చూస్తాను ' సానుభూతిగా ఓదార్చింది స్నేహితురాలి కూతుర్ని అన్నపూర్ణ.

గదిలో నుగతగా పండుకొన్న రాఘవరావుకు ఆ మాటలు విన్పించినయ్. కాలేజీకి సెలవులిచ్చారు. అర్ధరాత్రే వచ్చాడు బడలికంగావుంది ఎండుకొన్నాడు.

'ఎవరా .?' అని లేచి వచ్చాడు వాకిట్లోకి.

ఏదో...కొత్తగా చూస్తూ...పైట సర్దుకుంటూ. తుర్రుమన్నది బజారు వాకిట్లోకి రాజమ్మ

గుర్తించాడు రాఘవరావు ఆ జవరాల్ని.

'ఎంతలో ఎంత ఎదిగింది

బాల్యస్మృతుల్ని అతనిలో ఒక్కసారి మస్సిరిగొన్నయ్. లీలగా ఏవేవో గుర్తుకు వచ్చినయ్.

వాళ్ళది తమ పొరుగు ఇల్లు. కులాలు వేరయినా రెండు కుటుంబాలూ అతి సన్నిహితంగా ఉండేవి. వండి వడి .. అవాలున్నా రాజి తమ ఇంట్లో స్వేచ్ఛగా తిరిగేది అమ్మ చేసి వన్నీ తినేది.

తనెక్కపుడు ఆరోగ్యం. రాజి ఏవిమిటేచ్చేది.

ఒక్కోక తనను వెంటబెట్టుకు పోయేది. ఎంత చిక్కులా ఏది తెచ్చి యిచ్చేవాడు తాను. ఇ రూగుళ్ళో, ఉప్పు గన్నేరు పూలూ ... పొన్నపూలూ కోసుకొచ్చే వాళ్లు. తమ దొడ్లో పూసిన చంద్రకాంతాలూ.. చామంతులూ దేవుడి పూజకు ప్రొద్దున్నే త్రుంచుకుపోయేది వాళ్ళమ్మ. తన బుగ్గ పుణుకుతూ రాజితో పాటు అన్నం పెట్టేది తమ యింట్లో. ఇద్దరూ తాయాలు తింటూ తోటా-దొడ్డీ తిరిగేవాళ్లు. తూనీగల్లా ఎగురుతూ...కేరింతలు కొడుతూ ఆడుకొనేవాళ్ళు. కాకి ఎంగిలి అయిందని సూర్యుడికి చూపి...తాను తెచ్చిన బెల్లంగడ్డ కొరుక్కుతినేది రాజి.

తమ అనుబంధంచూసి వాళ్ళమ్మ అన్నది ఓ రోజు.

'మా రాజి పెద్దదయింది గాని...లేక పోతే మీ రాఘవకిచ్చి ముడేసేదాన్న'వి

'పెద్దపెళ్ళామయితే మాత్రం యేంలేద్దూ... రెండేళ్ళేగా తేడా ' అన్నది అమ్మ నవ్వుతూ

రాజి సిగ్గుతో ముడుచుకుపోయింది అప్పుడు.

'పో...అత్తా ' అని దొడ్లోకి పారిపోయింది.

ఓ రోజు తనను పంతులు తొడపాశం పెట్టేడు. కందిపోయింది చర్మం. దాన్నిచూసి వచ్చినాడు...

(మిగతా 44 వ పేజీలో)

డాలర్ నాగరికత :

గజదొంగ భార్యకు 'నోబెల్ బహుమతి'

"పాప కార్యాలవల్ల ప్రయోజనం వుండదు" అనేది ఒక పాతసామెత. కాని నేడు ఆ సామెత అర్థమే మారిపోయింది. దానికి బదులు "పాపకార్యాల వల్ల చాలా ప్రయోజనం వుంటుంది" అనడమే సరియైనదేమో అనిపిస్తోంది. ఈ మాట ఏ సందర్భంలో నిజమైనా కాకపోయినా 1963 లో బ్రిటనులో జరిగిన "పెద్దరైలు దోపిడి"లో పాల్గొన్న వారిపట్ల మాత్రం అక్షరాల నిజం అయింది. అందులో ఒక దోపిడీమురా రైలును ఆపి తపాలాపెట్టెలోవున్న 25 మిలియన్ల పౌనులు దోచుకుపోయారు.

ఆ ధనంలో 2 మిలియన్ల పౌనులు పెచిలుకు దొరకలేదు. అంటే యీ దొంగలు జైలుశిక్ష అనుభవించి వచ్చిన తరువాత (వీరిలో చాలామంది యింకా జైళ్ళలోనే వున్నారు) వారికి ఏలోటూ వుండదన్నమాట. వారు నిలవచేసుకున్న యీ రిజర్వుఫండులకు అధికప్రచారం గల పత్రికలు మరికొంత సహాయం కూడా చేస్తున్నాయి. ఆ దొంగలకుటుంబ జీవితాలను గురించి కథలు చెప్పేవారి గరల్ ఫ్రండ్స్‌కి యీ పత్రికలు చాలా డబ్బు యిస్తాయి.

ఇటీవలి ఉదాహరణ ఒకటి చెబుతాను. బ్రిటీషు జైలునుండి తప్పించుకు పారిపోయిన ఒకగజదొంగ రొనాల్డ్‌బిగ్స్ భార్యకు ఇలాంటికథలు చెప్పినందుకు పత్రికలు 30 వేల పౌనులు ప్రతిఫలం యిచ్చాయి. ఈ గజదొంగ జాడ ఆస్ట్రేలియాలో తెలిసింది కాని అతడు తన భార్యాపిల్లలను దిక్కులేనివాళ్లను చేసి వదిలివేసి పారిపోయాడు లండన్‌నుండి వెలువడే 'సండే మిర్రర్' పత్రిక అతని ప్రియురాలు దగ్గరనుంచి యీ కథ సేకరించి ఆమెకు పెనగప్పిన మొత్తం పారితోషికంగా యిచ్చింది ఇది నోబెల్ బహుమతితో సమానం.

పైన చెప్పినరైలు దోపిడి సందర్భంలో దొంగలనెదిరించి పోరాడి తీవ్రమైన గాయాలు తగిలి వికలాంగుడై పోయిన ఇంజనుడ్రైవరు జాక్‌మిల్స్ అనే కార్మికుని గురించి ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. వికలాంగుడై మంచంమీద పడివుండే జాక్‌మిల్స్ నివసించే క్రెవి పట్టణంలోని రైల్వేకార్మిక ట్రేడ్‌యూనియన్ బ్రాంచి బ్రిటిష్ హోమ్ డిపార్టుమెంటుకి ఒక విజ్ఞప్తిచేసింది. అందులో ఆ దొంగల కుటుంబాలకు ముట్టచెప్పే ఈ అదనపు ధనసహాయాలను అరికట్టవలసిందిగా డిమాండ్‌చేసింది.

ఆ రైల్వే కార్మికులు చేసిన ప్రకటనలో నిజాయితీపరుడైన జాక్‌మిల్స్‌ను వికలాంగునిచేసిన దొంగల అలవాట్లు అభిరుచులు మొదలైన వాటిని గురించి పత్రికలు గొప్పగా వర్ణిస్తున్నాయని చివరకు గడంకూడా చేసుకోలేని స్థితిలో మంచంలో పడివున్న ఆ వీరకార్మికుని గురించి పట్టించుకోవడమే లేదని ఇది చాలా శోచనీయమని పేర్కొన్నారు.

—వి. సిన్నేవ్

కన్నీటి కానుక

(24 వ పేజీ తరువాయి)

అవి తిట్టిపోసింది ఆయన్ని. తన జోలికి ఎవరు వచ్చినా వాళ్ళని రక్షేదది ..పీకేది. రక్షకురాలిగా ఉండేది.

ఉన్నట్టుండి తమ స్నేహానికి అవాంతరం వచ్చింది.

అంత చిన్న వయస్సులోనే రాజి పెళ్ళయింది.

వాళ్ళ నాన్న శాస్త్రి పూర్వకాలం మనిషి. కూతురు ఎదిగి రొమ్ముంటున కుంపటి కావడం ఆయన కిష్టం లేదు. పౌరోహిత్యమూ ... చిన్న పొల్లు తప్ప వాళ్ళకు ఆస్తిపాస్తులు కూడా లేవు. మూఢ విశ్వాసాలూ .. లోకభీతీ ఆ బ్రాహ్మణ కుటుంబాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టినయ్

వాళ్ళకు రాజి ఒక్కతే కూతురు. ఇంట్లో అతి గారాబంగా పెరిగింది.

బిడ్డ సుఖపడుతుందని... డబ్బుకు ఆశపడి... రెండో పెళ్ళివాడికి అంటగట్టేరు చివరికి

ఆ పెళ్ళికొడుకుది అగ్రహారం.

నల్లగా చిడిపోతులా ఉండేవాడు. చుట్టకంపు కొడుతుండేది అతని దగ్గర.

'నాకు పెళ్ళివద్దని ఏడ్చింది రాజి. పీటలమీద కూర్చోకుండా గింజుకున్నది లాక్కుపోయి బల వంతంగా కూర్చోపెట్టేరు... ఆ పెళ్లిపీటలమీద.

ఎలాగైతేనేం... పుస్తెకాడు బిగించాడు పెళ్ళి కొడుకు.

పెళ్ళయిన తర్వాత ఆ దుఃఖం మర్చిపోయింది రాజి.

మెడనిండా నగలు... కొత్తకొత్త పరికిణీలు.. ఓణీలు వాటిని చూసుకుంటూ మురిసిపోయేది

తను స్కూలు ఫైనల్ చదువుతుండగా రాజి కాపరానికి పోయింది.

మళ్ళా యిప్పుడు బదేళ్ళకి కన్పించింది.

ఇరవై య్యేళ్ళకే...అన్ని అనుభవాలూ జీర్ణించు కొని... ముసిల్ది అయిపోయింది. రాజి పేరల్లా రాజమ్మగా మారింది.

అమ్మ చెప్పింది వాళ్ళ సంగతులు ఆ రాత్రి.

ఇప్పుడు భర్త పరిత్యక్త రాజి. అన్నీ వుండి ఏమీలేని జీవితం ఆమెది.

ఆమె భర్త ముసలివాడు. ఉత్త అనుమానం మనిషి రెండో పెళ్ళిచేసుకొని ఆమెను రాచిరం పాన పెట్టేడు. మొదటి భార్యకుపుట్టిన పెద్ద కొడుకుతో రంకు అంటగట్టి ఇంట్లోనుండి తన్ని తగి లేశాడు.

రాజమ్మ ఆడది. .. అబల. ఏం చేస్తుంది!... ఇటుతంతే అటు...అటు తంతే ఇటు! చివరకి గతిలేక పుట్టింటికొచ్చింది. అపవాదులు... విరస నల మధ్య కాలం దొర్లిస్తున్నది.

ఆ దిగుల్తోనే తండ్రి మంచం పట్టాడు. తల్లికుమి మిలి పోతుంది.

కాలేజీ సెలవులకొచ్చిన రాఘవరావుకు ఆ విషాదగాథంతా తెలిసింది.

ఇప్పుడు రాజి బాలికకాదు ... ఇరవయ్యేళ్ళ ప్రౌఢ.పలుకరించి సానుభూతి చెప్పాలనుకున్నాడు. ఏదో సంకోచం... ఇద్దరి మధ్య పెద్ద అగాధం! తర్వాత...తర్వాత...?... ఇదంతా యిరవైఏళ్ళ నాటిమాట. అదంతా కళ్ళముందు ఆడుతోంది.

* * *

సీత చల్లని కాపురంలో రాజి సంగతులే మర్చి పోయాడు రాఘవరావు.

తనకిప్పుడు ఇద్దరు కొడుకులు,...ఓకూతురు.

కూతురు జ్యోత్స్న పెద్దమనిషయింది,

బంతి ఘనంగా జరపాలన్నది సీత.

పెద్ద జాబితా తయారు చేసుకొని పట్టణానికి వచ్చాడు తాను జేబులో పదివందలదాక డబ్బుంది

ఆదివారం సినిమా చూసి...ఆ మరునాడు షాపింగు పూర్తి చేద్దామనుకున్నాడు,

ఇప్పుడు అనుకోకుండా రాజమ్మ కన్పిం చింది.. మళ్ళీ ఇరవై యేళ్ళకు!

ఇన్నాళ్ళనుండి ఆమె ఎక్కడఉన్నట్టు?

ఆమె ప్రక్కన ఉన్నది. ఎవరు?

— ఓ ఆత్మీయత ... అనురాగం ... రక్త స్పర్శ కలిసిన మహతా సుబంధం...రాఘవరావును కుదిపి వేసింది.

ముందు రిక్షా పోతూనే ఉంది

వెనుక రిక్షా అనుసరిస్తూనేఉంది.

గిర్రున తిరిగేవాటి చక్రాల్లా ఏవేవో ఆలోచనలు అతన్ని ముసురుతూనే వున్నాయి.

* * *

ముందు రిక్షా గొందులూ సందులూ తిరిగి ఓ

స్వాగత మివ్వలేను!

సంక్రాంతీ స్వాగతమివ్వలేను!
సుస్వాగతం నీకు పలుకలేను!!

సరదాలు మరచిపోయి
సంతోషం అణగిపోయి
రేపెలా? అనే సమస్యతో
సతమత మవుతున్నాం!

జీవితాల విలువతరిగిపోయి
జీవనపరిమితి పెరిగిపోయి
నిరాశ అలుముకున్నది
నిరుత్సాహం పేరుకున్నది!

ఎండిన మా హృదయాలలో
పగిలిన బీటలుచూడు!
మండే మా కడుపులలో
రగిలే పొగలుచూడు!

వెలుగుకు నోచుకోని
చీకటి బ్రతుకులలో
సుఖశాంతు లెరుగని
చివికిన జీవితాలలో
సంబరాల సంక్రాంతి
అంబరాని కెగరలేను!
అందాల సంక్రాంతీ!
ఆనందం పొందలేను!!

— సున్నా అచ్యుతరావు

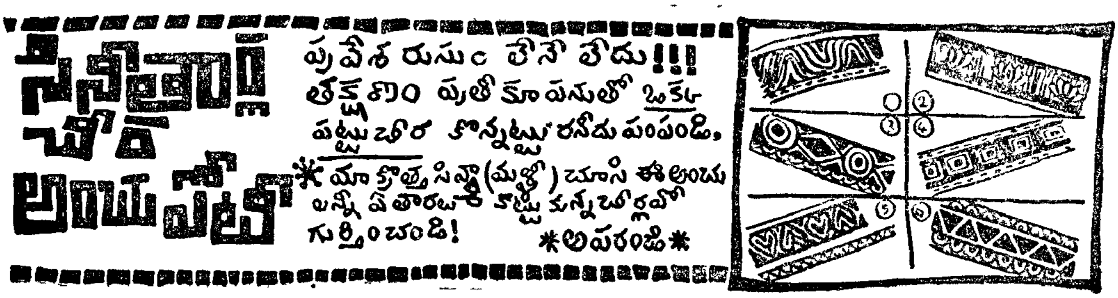

చిన్న యింటి ముందు ఆగింది.

దానికి అంత దూరంలో దిగి రిక్షా వాడిచేతిలో ఐదురూపాయల నోటు పెట్టేడు రాఘవరావు.

వాడు దాన్ని తృప్తిగా అందుకొని గణ గణ లాడించుకొంటూ రిక్షా తిప్పేడు.

ప్రొద్దుగ్రుంకుతూ ఉంది.

లైట్లు ఒక్కసారి వెలిగినయ్ ... రాఘవరావు మనసులోని ఆశల్లా.

రోడ్డుమీద జనం నడుస్తూనే ఉన్నారు.

దగ్గర్లోనే ఓ కాఫీహోటల్ ఉంది. అక్కడికి వెళ్ళి ఓ గంట కాలక్షేపం చేశాడు ..ఎటూ తెగక.

చివరికి ఓ నిశ్చయానికి వచ్చాడు ... గుండె దిటవు చేసుకొన్నాడు.

సందేహిస్తూనే ఓరగా ఉన్న తలుపు నెట్టేడు.

'ఎవరూ?' అంటూ వచ్చింది...రిక్షాలో చూసిన అమ్మాయి.

అంతకు ముందు సరిగా చూడలేదు తాను.

అంతా తనపోలిక !

తన తండ్రెవరో తెలియని అమాయిక !

ఆ అపరిచితుడు తన ముఖంవంక తదేకంగా చూడసాగేసరికి తడబడి పడింవాయువతి. విలదొక్కు కుని 'ఎవరుకావాలి ?' అని అడిగింది

ఆ మాటల సందడికి ఇంట్లో నుండి బయటికి వచ్చింది రాజమ్మ.

ఆ మనిషెవరో సరిగ్గా పోల్చుకోలేకపోయింది

'నేను . రాఘవరావుని !

ఉలిక్కిపడింది రాజమ్మ. ఎలాతెలా పోయింది

'ఓహో... నువ్వా !' అంది తమాయించుకొని చివరికి.

'బాగా మా రి పో యా వు . . . ఒల్లొచ్చింది ...గుర్తించలేకపోయాను... అమ్మా నాన్నాబాగు న్నారా ? ఎంతమంది పిల్లలు ? అడిగింది అతి సామాన్యంగా.

సిగ్గుతో సంకోచంతో ముడుచుకుపోయాడు రాఘవరావు

'శాంతీ కాళ్ళకు నీళ్ళియ్యమ్మా !' అన్నది కూతురితో. వరండాలో వున్న ఈజీ చైర్ బయటకి లాగి కూర్చోమన్నది. శాంతికి ఆ వచ్చిందెవరో అర్థంకాలేదు.

అన్నపూర్ణమ్మగారని చెప్తుంటే దాన్నే...ఆ అత్తయ్య కొడుకు...మన ఊరే అంది కూతు రికి అతిథిని పరిచయం చేస్తూ

రాఘవరావు గతుక్కు మన్నాడు.

"నేను అత్తయ్య కొడుకునేనా ? ఇంకేమీ కానూ ?" ఓ దాహ వీక్షతోచి అతనిగుండె గుబ గుబ లాడించి.

ఎంతసేపటికి వచ్చినా...అంత దూరంలోనే ఉంచింది తనను రాజమ్మ.

• • •

రాత్రి చాలా ప్రొద్దుపోయింది.

ఏదో చల్లని చేయితగిలి మెలకువ వచ్చింది రాఘవరావుకు. కళ్ళు తెరచి చూసేసరికి రాజమ్మ

వరండాలో శాంతి ఆదమరచి నిద్రపోతున్నది

తన సంగతంతా చెప్పింది రాజమ్మ ..పట్టెమీద కూర్చొని.

'తాను బిడ్డను తీసుకొని విజయవాడ దూరపు చుట్టాలింటికి వచ్చిందట ! బిడ్డకు ఏడాదివిండేవరకు అంట్లుతోమి ..నీళ్ళు చేరవేసి .. దాసీపనిచేసి బ్రతికిందట !

చివరికి రామిరెడ్డిగారని ఓ కంట్రాక్టరు తనను చేరదీశాడట ! లారీ ఏక్సిడెంటులో పోయా డ్డ రెండేళ్ళక్రితం.

ఆ ఇల్లూ... అయిదువేల బ్యాంక్ ఎకౌంటూ తన బ్రతుక్కి ఆధారమయిందట అప్పటినుండీ

శాంతి బి. ఏ. ప్యాసయిందట !

టైపిస్టుగా ఏదో ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నదట !

ఆ ఆఫీసులో పనిచేసే శేఖర్‌తో ఆమె వివాహం నిశ్చయమయిందట !

రేపు వేసవిలో ఆ శుభకార్యం ముగిస్తే .. తన బ్రతుకు కడతేరినట్టేనట !

—చెప్పి నిట్టూర్చింది రాజమ్మ.

"శాంతికి తన తండ్రెవరో తెలుసా ?"

"ఆఁ !"

"ఎవరు ?"

'రామిరెడ్డి !"

రాఘవరావు గుండెమీద బండ విసిరినట్టయింది ఆ మాటకు.

'దానికేం తెలుసు! అది ఎరిగింది వాత్సల్యంతో చేరదీసిన రామిరెడ్డిగారినే. అయన ఒళ్ళో పెరి గింది. ఆయన దగ్గర మాటలు నేర్చింది ఆయన ప్రేమలో భాగస్వామిని అయింది. ఏ లోటూ లేకుండా పెరిగి పెద్దదయింది. ఇప్పుడాయిన్ని కాదని...నువ్వు తండ్రివంటే...శాంతి నమ్మదు పైగా నవ్వుతుంది "

—అంది రాజమ్మ గతం తనకేమీ పట్టనట్టూ బాధ ఏమీ లేనట్టూ.

"రాజీ !' — దుఃఖ గాద్గద్యం నిండింది అతని గొంతులో.

"ఏ రాజి ఎప్పుడో చచ్చిపోయింది నేనిప్పుడు శాంతి తల్లిని." ఆ సంగతులన్నీ ఎందుకుగాని ఎందుకోండి ... ఇంటిదగ్గర అంతా ఎదురు చూస్తుంటారు ' అంటూ లేచి వెళ్ళింది రాజమ్మ

కాసేపటికి ఎవరో ఎక్కెక్కి ఏడుస్తున్నట్టు వినిపించింది. తలతిప్పి చూసేసరికి శాంతి మంచం ప్రక్కనే చాపమీద రాజమ్మ ! రాఘవరావు గుండె ఒక్కసారి బ్రద్దలయింది.

దుఃఖం కట్టలు తెంచుకొన్నది

ఆత్మీయత...అనురాగం ..ఆవేదనలో కరిగి ఆ అనంత దుఃఖార్ణవంలో సుడులు తిరిగినయ్

ప్రొద్దున్నే లేచిన శాంతికి చెయ్యి తగిలి త లగడమీదనుండి ఏదో క్రింద పడింది

చూసేసరికి అదొక కవరు

ఆదుర్దాగా పడకకేసి చూసింది. అక్కడ మంచంమీద అతిథి లేడు

తల్లిని లేపుదా మనుకున్నది. ఆమె గాఢ నిద్రలో ఉన్నది బుగ్గలమీద కన్నీటి చారికలు కన్పిస్తున్నవి.

తల్లికి నిద్రలో ఏడవటం అదో అలవాటయి పోయింది.

కుతూహలం పట్టలేక కవరు తెరిచి చూసింది శాంతి.

అందులో వెయ్యి రూపాయలున్నవి ... అన్నీ సరికొత్తవి.

ఓ చిన్న చీటీ ఉంది ..ఆ కట్టల మధ్య.

శాంతికి ... పెళ్ళి కానుక !' అభాగ్యుడు రాఘవ'

—అని ఉంది దానిమీద.

అర్థంగాక 'అమ్మా ... అమ్మా ! అంటూ లేపింది తన తల్లిని.

కాని ఆమెకు ఎప్పటికీ తెలియదు.

'అది కన్నతండ్రి ప్రేమగా ఇచ్చిన తండ్రి కానుక ! అని.

★

డి జై న్స్

—రహీంఆయేషావలి